

Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи
Національного Банку України»

Препринт серії № UABS BO/2013/001

Супрученко Н.С.
гр. ОА-92

Оцінка у фінансовому обліку

Супрученко Н.С.
група ОА-92
Науковий керівник
к.е.н. доц. Бурденко І.М.

Оцінка у фінансовому обліку

Оцінка є елементом методу бухгалтерського обліку, за допомогою якого реалізуються його функції і забезпечується надання достовірної, неупередженої інформації про майно, капітал, зобов'язання, а також про фінансові результати суб'єктів господарювання зацікавленим користувачам. Обґрунтований вибір методів оцінки сприяє неупередженому й об'єктивному представленню фінансового стану суб'єкта господарювання. Проте оцінка в бухгалтерському обліку може виступати інструментом маніпуляції та засобом вуалювання бухгалтерської інформації.

Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів міжнародних стандартів бухгалтерського обліку визначає оцінку як процес визначення грошових сум, за якими мають визнавати і відображати елементи фінансових звітів у балансі і звіті про прибутки і збитки, тому вона важлива для забезпечення реальної картини наявності активів і стану господарських процесів[3].

Відповідно до міжнародних стандартів активи або зобов'язання відображаються в балансі тільки після їх первісного визнання. Однією із вимог цих стандартів є положення про оцінку більшості статей балансу та звіту про фінансові результати за вартістю, яка найточніше відображає вартість майбутніх економічних вигід, які будуть отримані (стосовно активів) або зменшаться (стосовно зобов'язань).

У фінансовому обліку виділяють такі методи оцінки:

- фактична собівартість придбання або історична собівартість: активи відображаються за сумою сплачених грошових коштів чи їхніх еквівалентів або за справедливою вартістю компенсації, виданої, щоб придбати їх, на момент їх придбання;
- відновлена вартість: активи відображаються за сумою грошових коштів або їхніх еквівалентів, яка була б сплачена в разі придбання такого ж або еквівалентного активу на поточний момент;
- можлива ціна продажу або вартість реалізації (погашення): активи відображаються за сумою грошових коштів або їхніх еквівалентів, яку можна було б отримати на поточний момент шляхом продажу активу в ході звичайної реалізації;
- дисконтована або теперішня вартість: активи відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутніх чистих надходжень грошових коштів, що їх, як очікується, має генерувати стаття піл час звичайної діяльності підприємства [1].

Передбачена законодавчо варіативність методів оцінки елементів фінансового обліку впливає як на балансову вартість об'єктів, так і на суму отриманих доходів і понесених витрат. Маніпулювання зазначеними величинами сприяє викривленню інформації про фактичний фінансовий стан підприємства та зростанню асиметрії інформації.

Перспективним вважається орієнтація на справедливую вартість в оцінці елементів фінансової звітності, що надає інвесторам більш ясну інформацію про фінансові показники підприємства. Але для застосування цієї вартості існують об'єктивні перешкоди зумовлені відсутністю активних ринків і недотриманням критерію транспарентності.

Отже, оцінка як елемент методу фінансового обліку є важливим інструментом квантифікації вартості майна підприємства та розміру його капіталу й зобов'язань[4]. Ураховуючи безумовно важливе значення оцінки для достовірного відображення елементів фінансової звітності доцільним є державна регламентація порядку формування та документального оформлення облікової політики вітчизняними підприємствами, у тому числі у частині форм та методів оцінки. Це забезпечить попередження маніпулювань із інформацією, обумовлених використанням професійного судження бухгалтером підприємства, через окреслення випадків його застосування через розробку галузевих стандартів або правил, що призведе до зменшення необхідності застосування професійного судження, та сприятиме контролю за дотриманням принципу послідовності застосування обраної облікової політики [5].

Список використаних джерел

1. Тимошенко Ю.М. Методи оцінки вартості активів у сучасному фінансовому менеджменті [Текст]/ Ю.М.Тимошенко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Т.14.,2005 – С.194-202
2. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку – 2000: Пер. з англ. за ред. С.Ф.Голова. – К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України. 2000 – 1272с.
3. Концептуальна основа фінансової звітності [Електронний ресурс].- http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009
4. Шигун М. М. Розвиток моделювання системи бухгалтерського обліку: теорія і методологія : монографія [Текст]/ М. М. Шигун. – Житомир : ЖДТУ, 2009. – 632 с.
5. Грачова Р. Усьому своя ціна [Електронний ресурс]/ Р.Грачова/ Режим доступу: <http://www.dtkk.com.ua/debet/ukr/2001/27/27pr3.html>

